

Zô mor een baggeraer? Dêël 2.

(Vervolleg van 'n relaos van Daon Groeneveld uit 1987)

Bij 't uitbreke van d'n êêste wereldoorlog, zag ie mense en seldaote in peniek raoke. Aalles lee inêêne stil. Je mos mor zien hoe of dà je thuis kwam. 'n Stuksie met de tram, dan mor weer lôôpe, 'n endjie met 'n bôôtjie mee en weer 'n hortie lôôpe. Onderweeg zag Daon hoe een Hollandse seldaot z'n geweer in de Vliet gooide, de jonge was van onzekerhaaid ten aainde raed. In die oorlogsjaere was tie afwisselend waarekzaam as achterman op 'n klaain meulentjie in de contraaie van Roosendaol en dan weer is as dekknechie op 'n sleebôôtjie of as bakkeschipper in Duitsland. Daer ontmoetten die een reus van 'n kèrel die mor liefst twêê meter dertien lang was. 't Was 'n kaersrechte vent met 'n staotige tred en de Duitsers keke hum bewonderend nae. Laeter is die man pliesiegent geworre. In die tijd wier d'r deur de Mofte op lichaamsbouw gesillecteerd. 'n Grôôte vent die boezemt ontzag in, was hullies standpunt. In Slierecht han ze toe trouwes ok 'n paor flink uit de kluite gewasse overhaidsdienaers. Hêël wat aandere as die pliesies van tegeswoordig. Die kenne de wet van binne en buite, mor voor de rest lijkenen 't wel schooljonges.

Vrijgelote dienstplichtiges, die mosse asnog onder de waopes komme en 'n broer van Daone was zôôdoende ok nog de klos. Gelukkig is 't met hum goed afgelôôpe. Nae d'n oorlog is die broer naer de grôôte vaert gegaon en laeter is tie in Hamburreg gaon weune.

Hêêlen toer

In 1917 wier d'r gebaggerd voor Kaolis uit Den Haag. In Denemarreke an boord van de baggermeule "Beverwijk I" bij meulebaos Kees de Rietdekker en laeter bij Huib Nieuwendurrep. Die meule was nie aareg stebiel en zôôdoende dors ie mor hêël zachies te verhaole van SB naer BB. Zeker as ie 'n bietjie zijwaertse strôôming had of de wind in de zij, dan hielden die meule zôô veer over, dà j'm kneep dat ie onderstenbove zou slaon. 't Was voor Daone dan ok 'n hêêle gerusstelling toe die weer as dekknecht op 'n sleebôôtjie kon stappe. 't Was voor 'n putjie in Malmö in Zwede en ze bleve daer tot de Kerst eer ze voor de beurt mogge. In Duitsland was 't nog steeds oorlog en daerdeur was 't 'n hêêlen toer om thuis te komme.

Vuile, vette, zwarte knuiste

Voorjaer 1918 weer trug naer Malmö, mor nou an boord van 'n ouwe logger. 'n Raaisie wat êêst drie daege vaaregde, zou nou drie weke gaon dure. Ze lagge mè 40 man in 't ruim van dà visserscheepie, waerin ze kooie hadde getimmerd. 't Lekend meer op dôôdskiste as op slaepplaetse waerin ze driehôôg gestaopeld bove mekaor lagge en zô gong 't spul de volle zêê op. Dien logger hà naest 'n moter ok nog zaaile en amper buitegaets sloog de moter af en was nie meer an de praot te krijge. De moterdrijver die was ok kok an boord en met dezellefde vuile, vette, zwarte knuiste as waer die mee an de kar zat te sleutele, sting die eefies laeter weer aan 't fernuis om de piepers te koke of 't vlaais te braeje. Die vissersloi die keke nog minder krap as de baggeraers, dat hà me gauw zat in de gaote.

'De Toekomst'

De weergode wazze nie gunstig gezind. Mistbanke en windstiltes wiere opgevollegd deur vliegend sturremweer. De mêeste baggeraers wiere zôô zêêziek, dà ze temet groen of geel zagge. Tijdes êên van die zwaere sturreme wier 't zaail gestreke en dreve ze mor 'n bietjie stuurloôs rond. Tot overmaet van ramp kwamme ze midde in 'n mijneveld verdaogd en over stuur- en bakboord dreve de mijne langszij. Ieder mement doche ze in de lucht te vliege. Op d'n duur mogge ze van die vissersloi nie meer overboord kijke, omdà ze d'r aalsmor zenewachtiger van wiere. Omdat de raais veul langerder duurde dan ze hadde verzien, raokten 't ete en drinke langzaomerhand op. Ze mosse op ransoen en kregge nog mor êêne scheepsbeschuit de man per dag. Op 'n zeker mement hore ze de schipper van de logger roepe: "Aallemael je schoene aan en in de sloepe!" D'r kwam 'n oorlogsvloot tegemoet gevaere, mor wat 'n geluk, 't wazze Engelse, want de Duitsers stinge d'r om bekend dà ze aalles wà ze tegekramme naer de zêêbôôjem schote. De kapitaain van de logger sting mè traene in z'n ôôge en glôôfde hailig in de naam van z'n schip: "De Toekomst." (Wordt vervollegd)

Kaorel en Huib

P.S. 't Aalderleste nieuws, zôôas de stambôôm van de familie De Wit, Van Hoek en ok nog die van Groenewege en Hofman (Baon-Hofman), is te vinge op de website van de verêêniging: www.historie-sliedrecht.nl